Lieta nr.C69 2204 20
ECLI:LV:KURT:2020:0618.C69220420.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2020.gada 18.jūnijā

Kurzemes rajona tiesa, tiesnese Aija Pomerance, izskatīja rakstveida procesā civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Intrum Latvia" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu un

konstatēja:

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Intrum Latvia" (turpmāk Prasītāja) 2020.gada 11.martā cēlusi Kurzemes rajona tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk Atbildētāja) par parāda 3897,97 EUR piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2011.gada 26.augustā Bigbank AS Latvijas filiāle un /pers. B/ noslēdza Aizdevuma līgumu nr.1102287/10BB un Banka izsniedza Atbildētājai aizdevumu 2371,12 EUR. Savas saistības Atbildētāja nepildīja, kavēja saistību izpildi un Banka 2012.gada 19.aprīlī vienpusēji atkāpās no līguma.

2018.gada 29.maijā BIGBANK AS Latvijas filiāle un Prasītāja noslēdza Cesijas līgumu, saskaņā ar kura nosacījumiem un Civillikuma 1789., 1801., 1805., 1806.pantu Prasītāja ieguva prasījuma tiesības ar visiem blakus prasījumiem.

Atbildētājas parāds 3897,97 EUR – neatmaksātais aizdevums 2371,12 EUR, procenti par aizdevuma lietošanu 189,16 EUR, līgumsods 186,50 EUR, likumiskie procenti 1134,19 EUR, parāda piedziņas izdevumi 17 EUR. Prasītājai pēc tiesu prakses ir atlīdzināmi ar brīdinājumu Civilprocesa likuma 50.[1] kārtībā saistītie izdevumi pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.pantu (Vidzemes apgabaltiesas 2012.gada 3.maija spriedums lietā nr.CA0099-12/11).

Tiesa pamatojoties uz 2020.gada 23.aprīļa lēmumu saistībā ar Covid-19, nolēma lietu izskatīt rakstveida procesā.

Pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1511.pantā noteikts, ka līgums plašākā nozīmē ir katra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā nozīmē atbilstoši Civillikuma 1401.pantam ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kuras mērķis ir nodibināt saistību tiesību.

Ar lietā iesniegto 2011.gada 26.augusta Aizdevuma līgumu nr.1102287/10bb pierādīts, ka BIGBANK AS Latvijas filiāle un /pers. B/ noslēdza līgumu, saskaņā ar kura noteikumiem /pers. B/ izsniegts aizdevums 2371,12 EUR (1666,43 Ls) apjomā ar gada procentu likmi 25,49%, ar līguma darbības termiņu līdz 2012.gada 17.septembrim, ar maksājuma grafiku un ikmēneša maksājumu 39,51 (27,77 Ls).

Civillikuma 1587.pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek par pienākumu līdzējiem izpildīt apsolīto. No minētā dokumenta abām pusēm izceļas savstarpējas prasījuma tiesības, kā uz līguma izpildīšanu, tā arī uz zaudējumu atlīdzību.

Civillikuma 1943.pantā noteikts, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu tas saņēmis.

Saskaņā ar līguma 2.1 punktu Aizņēmēja apņēmās veikt maksājumus saskaņā ar grafiku.

No aprēķina tabulas, ko iesniegusi Prasītāja, redzams, ka galvenā parāda nenomaksātā summa ir 2371,12 EUR (1666,43 Ls).

Atbildētāja veikusi maksājumu 96,51 Ls jeb 137,32 EUR (96,51 Ls) apjomā, kuri ieskaitīti procentu maksājumā, kā arī ieturēta komisijas nauda 25,61 EUR (18 Ls) apjomā.

Civillikuma 1764.pantā noteikts, ka visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties.

Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka ar procentiem saprotama tā atlīdzība, kura dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu. Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas uz tiesisku darījumu vai uz likuma.

Puses vienojušās par līgumisko procentu apjomu 25,49% gadā un tā nesamaksātais atlikums ir 189,16 EUR par laika periodu no 2011.gada 15.septembra līdz 2012.gada 19.aprīlim.

Aprēķināts līgumsods 186,50 EUR (131,07 Ls) apjomā par laika periodu no 2011.gada 13.novembra līdz 2012.gada 19.aprīlim.

Tiesa konstatē, ka līgumsods bijis pielīgts Aizdevuma līguma 6.1., 6.3.punktā.

Civillikuma 1716. pantā noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā).

Atbilstoši juridiskās domas attīstībai Latvijā attiecībā par līgumsodiem, to funkciju un apmēru, no 2015.gada 1.janvāra līgumsoda maksimālais apmērs saskaņā ar Civillikuma 1716.panta 3.daļā noteikto, nevar pārsniegt 10% no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Tiesa konstatē, ka aprēķinot līgumisko procentu apjomu par kapitāla izmantošanu un līgumsoda apjomu ir ievērots judikatūrā un likumā noteiktais, ka blakus prasījumus (līgumiskos procentus, līgumsodu) aprēķina līdz vienpusējas atkāpšanās no līguma datumam, t.i. līdz 2012.gada 19.aprīlim. Tiesa konstatē, ka vienpusējas atkāpšanās no līguma saistība bijusi pielīgta Aizdevuma līguma Vispārējo noteikumu 4.1. punktā, t.i. Banka bija tiesīga izbeigt līgumu, un pieprasīt nekavējošu izsniegtās aizdevuma pamatsummas, procentu, līgumsoda un citu maksājumu pilnīgu atmaksu pirms aizdevuma atmaksas gala termiņa, ja iestājies kāds no nosacījumiem, tai skaitā aizņēmējs nepilda vai nepienācīgi pilda aizdevuma līgumu.

Civillikuma 1589.pantā noteikts, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos pieļauj likums, vai arī, kad tāda tiesība bijusi pielīgta. Tiesa konstatē, ka līgumslēdzēji šādu tiesību bija pielīguši.

Tiesa nav ieguvusi pierādījumus, ka parāds būtu nomaksāts.

Civillikuma 1838.pantā noteikts, ka tas, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Saistība nav izpildīta, Atbildētāja minēto nav apstrīdējusi.

Prasītāja aprēķinājusi likumiskos procentus 1134,19 EUR par laika periodu no 2012.gada 20.aprīļa līdz 2020.gada 28.februārim pēc formulas

6/100/360xdienu skaits x pamatsumma (6/100/360x2371,12 *euro* x2870 kavētās dienas).

Tiesa atzīst, ka likumisko procentu prasījums ir pamatots uz Civillikuma 1765.pantu un tas ir likumīgs.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kura dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu.

Neveicot maksājumus pilnā apjomā un neatgriežot Prasītājai finanšu līdzekļus, Atbildētāja ir lietojusi Prasītājas kapitālu, par ko viņai ir jāmaksā.

Procentu, kā atlīdzību par sveša kapitāla lietošanas atvēlējumu vai atdošanas kavējumu galvenā funkcija ir nodrošināt tirgus ekonomikai raksturīgo ekvivalenci, kas ietver pieņēmumu, ka kapitāls parasti nes augļus. *(skat.K.Torgāns, Saistību tiesību 1.daļa, Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2006.,144-146.lietas lapa).*

Tādējādi par sveša kapitāla lietojumu likums noteic pienākumu maksāt procentus. Savukārt tā apjoms noteikts 6% gadā pēc Civillikuma 1765.panta pirmās daļas.

Prasība ir apmierināma.

Civilprocesa likuma 10.pants noteic, ka puses savas civilprocesuālās tiesības realizē sacīkstes formā. Atbildētāja Prasītājas veiktos aprēķinus nav apstrīdējusi, bet izteikusi iebildumus, vai minēto parādu ir tiesīga pārņemt trešā persona, ja šāda noruna nav pielīgta līgumā.

Civillikuma 1793.pants noteic, ka prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek [..] pēc tiesiska darījuma [..].

Civillikuma 1789.pants noteic, ka par cesijas priekšmetu var būt visādi prasījumi, vienalga vai tie izriet no līguma, vai no neatļautas darbības, starp tiem arī tādi, kuriem vēl nav iestājies termiņš, kā arī nosacīti un pat nākami un nedroši.

Civillikuma 1801.pants noteic, ka cesijas līgums starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedents konkrētā gadījumā BIGBANK) un to personu, kam atdod (Cesionārs, konkrētā gadījumā SIA "Intrum Latvia"), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kur prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

Ar lietas materiāliem pierādīts, ka 2018.gada 29.maijā BIGBANK AS Latvijas filiāle un SIA "Intrum Latvia" noslēguši Cesijas līgumu nr.8.8.1.3.-1/224 saskaņā ar kuru Cedents nodevis cesionāram prasījuma portfeli, tai skaitā arī attiecībā pret parādnieci /pers. B/.

No minētā secināms, ka BIGBANK AS Latvijas filiālei bija tiesības nodot prasījuma tiesības citai personai un parādnieka piekrišana nebija nepieciešama.

Ar lietas materiāliem pierādīts, ka BIGBANK AS Latvijas filiāle un SIA "Intrum Latvia" 2018.gada 29.maijā noslēgušas Cesijas līgumu, saskaņā ar kura noteikumiem Prasītājs, kā Cesionārs, ieguva prasījuma tiesības pret /pers. B/, kas izriet no BIGBANK AS Latvijas filiāles un /pers. B/ noslēgtā līguma saistību izpildes.

Tiesa konstatē, ka saistības izpildes prasījuma tiesības nodotas sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Intrum Latvia", kurai ir tiesisks pamats celt prasību tiesā pret /pers. B/.

Prasītājai radušies izdevumi 17 EUR apjomā saistībā ar Parādu atgūšanas likuma 6.pantā noteikto pamatu un Ministru Kabineta 2013.gada 29.janvāra noteikumu nr.61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2.punktu.

No lietas materiāliem redzams, ka Prasītāja ceļot prasību tiesā atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktam, nomaksājusi valsts nodevu 390,56 EUR, kā arī nomaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 EUR.

Civilprocesa likuma 41.pantā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasītāja lūgusi piedzīt no Atbildētājas arī izdevumus, kuri radušies izmantojot Civilprocesa likuma 50.[1] nodaļā noteikto parāda piedziņas formas iespēju.

No Tiesu informatīvās datu bāzes redzams, ka 2018.gada 10.oktobrī Kurzemes rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesnese lietā nr.3-12/4131-18 pieņēmusi lēmumu par tiesvedības izbeigšanu saistību piespiedu izpildīšanas brīdinājuma kārtībā SIA "Intrum Latvia" prasībā pret /pers. B/ pēc 2011.gada 26.augusta Aizdevuma līguma nr.1102287/10BB ar prasījuma tiesībām, kuras izriet no 2018.gada 29.maija Cesijas līguma. Parādniece prasību nav atzinusi.

No lietas materiāliem redzams, ka 2018.gada 20.septembrī Prasītāja nomaksājusi ar brīdinājuma izskatīšanu saistītos izdevumus 5,44 EUR apjomā (2018.gada 20.septembra maksājuma uzdevums).

Tiesa piekrīt tiesu praksē izteiktai atziņai, ka brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 3.punktu ir atzīstami par tiesas izdevumiem, proti, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas prasītājam radušies iesniedzot tiesā pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, un tāpēc tie ir atlīdzināmi *(sk. Vidzemes apgabaltiesas 2012.gada 3.maija spriedumu lietā nr.CA0099-12/11).*

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, likuma "Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību" 16.panta ceturto daļu, Atbildētājai dodams pagarināts laiks labprātīgai sprieduma izpildei – visu piedzīto maksājumu veikšanai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam un Civillikuma 1765.pantam, Prasītājai nosakāmas tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no pamatparāda, nepārsniedzot tā apmēru.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 2., 4., 5., 8., 10., 12., 34., 39., 41., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Intrum Latvia", reģ.nr.40203088409, parādu 3897,97 EUR (trīs tūkstoši astoņi simti deviņdesmit septiņi *euro* un deviņdesmit septiņi centi), tai skaitā pamatparāds 2371,12 EUR (divi tūkstoši trīs simti septiņdesmit viens *euro* un divpadsmit centi), līgumiskie procenti 189,16 EUR (viens simts astoņdesmit deviņi *euro* un sešpadsmit centi) par laika periodu no 2011.gada 15.septembra līdz 2012.gada 19.aprīlim, līgumsods 186,50 EUR (viens simts astoņdesmit seši *euro* un piecdesmit centi) par laika periodu no 2011.gada 15.novembra līdz 2012.gada 19.aprīlim, likumiskie procenti 1134,19 EUR (viens tūkstotis viens simts trīsdesmit četri *euro* un deviņpadsmit centi) par laika periodu no 2012.gada 20.aprīļa līdz 2020.gada 28.februārim, parāda atgūšanas izdevumi 17 EUR (septiņpadsmit *euro*), kā arī piedzīt izdevumus 401,37 EUR (četri simti viens *euro* un trīsdesmit septiņi centi).

Piespriestos maksājumus /pers. B/ ieskaitīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Intrum Latvia", reģ.nr.40203088409 kontā nr.LV 84 NDEA 0000081667899 AS "Luminor Bank".

Noteikt /pers.B/visu piespriesto maksājumu labprātīgas nomaksas termiņu – 60 (sešdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Atzīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Intrum Latvia", reģ.nr.40203088409, tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no pamatparāda.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā divdesmit dienu laikā Kurzemes apgabaltiesā sūdzību iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese A.Pomerance